IL-BIBBJA KONTRA L-EVOLUZZJONI

Minn
George Ebejer

IL-BIBBJA KONTRA L-EVOLUZZJONI

Ħafna nies jippruvaw biex jirrikonċiljaw it-teorija ta' l-evoluzzjoni mal-Bibbja Mqaddsa. Huma jinsew jew ma jirrealizzawx li l-evoluzzjoni hija kontra l-Bibbja, bħala alternattiva għal Alla u għall-ħolqien. Dawk li jippruvaw biex jgħamlu rikonċiljazzjoni bejn il-Bibbja u l-evoluzzjoni huma msejħa "*Evoluzzjonisti Teisti*," għaliex huma jistqarru li jemmnu f'Alla u fl-istess ħin jemmnu **wkoll** fl-evoluzzjoni. Qabel ma nuri l-konflitti bejn il-Bibbja u l-evoluzzjoni, ħalli nagħmlu ewġ osservazzjonijiet.

L-ewwel, l-evoluzzjoni teħtieġ **aktar żmien** sabiex tkun tassew. Hemm sitt raġunijiet tajba biex temmen li "l-ġranet" tal-ħolqien, tal-ġimgħa tal-ħolqien **ma kinux** żminijiet twal ġeoloġiċi, imma kienu komparabbli għall-ġranet ta' 24 siegħa tagħna. Dan hu msemmi hawn minħabba l-isforz minn xi wħud biex jagħtu lil Alla u lil evoluzzjoni **żmien** biżżejjed. Dan hu magħmul billi jargumentaw il-ġranet tal-ġimgħa tal-ħolqien f'mijiet jew f'eluf jew f'miljuni ta' snin:

1. Il-firda tad-dlam u d-dawl ta' **kull waħda** mis-sitt ijiem hija bħall-ġurnata ta' 24 siegħa tagħna tal-lum—kalkolu bejn wieħed u ieħor ta' nofs dlam u nofs dawl. Jekk il-jiem kienu żminijiet twal ġeoloġiċi, **għaliex** għandu Alla jagħmel nofs ta' **kull** żmien perjodu ta' dlam?

2. Il-Lhud kienu jkejlu l-jiem tagħhom bħas-sitt ijiem tal-ġimgħa tal-ħolqien, b'filgħaxija u b'filgħodu--f'dik l-ordni. Jekk il-jiem tal-ħoqien kienu żminijiet twal ġeoloġiċi, għaliex hemm xebħ bħal dan fl-esspressjoni? Alla ikkompara l-jum tas-Sibt Lhudi biex ikun miżum ma' dak il-wieħed li Hu kien żamm fl-ewwel ġimgħa li fiha Hu strieħ wara l-ħolqien. F'Ġenesi 2:1-2, naqraw,

> "*Hekk kienu mitmumin is-smewwiet u l-art, u l-eżerċtu tagħhom kollu. U fis-seba' jum Alla temm xogħolu li kien għamel: u strieħ fis-seba' jum mix-xogħol tiegħu kollu li kien għamel. U Alla bierek is-seba' jum, u qaddsu:*

> *għax fih strieħ mix-xogħol tiegħu kollu li Alla ħalaq u għamel.*"

Ikun bilkemm il-kemm analoġija (xebħ bejn żewġ affarijiet) li **kieku** l-ġranet tal-ġimgħa tal-ħolqien kienu miljun sena twal.

4. L-eżistenza tal-ħajja tal-ħxejjex (li kienet maħluqa fit-tielet jum) ma **kinetx** tkun tista' tgħix matul lejl twil ġeoloġiku, bħal eluf jew miljuni ta' snin, għax il-veġitazzjoni **għandu** jkollha d-dawl li **kien** miġjub fl-eżistenza fl-ewwel jum. Kien issuġġerit illi lanqas ma kienet tista' l-evoluzzjoni tibqa' ħajja għall-perjodu ta' dawl ta' elf jew miljum sena, għaliex id-dawl kostanti tax-xemx ma jippermettix il-ħxejjex li **jorqdu**, u li kieku dan kien hekk, dawn kienu jispiċċaw fix-xejn fis-sħana u fit-temperatura sħuna kostanti. Kritiċi jargumentaw li l-veġitazzjoni tal-ġimgħa tal-ħol-qien **forsi** kienet xi mod differenti minn kif għandna issa, illum. Hemm, għal darb'oħra, huma jmorru u jibdew bil-*forsijiet* tagħ-hom. Ċirku familjari, hux? Issa, il-Bibbja Mqaddsa tgħid li l-ħajja tal-ħaxix maħluqa fit-tielet jum *ipproduċiet "wara x-xorta tagħha.*" (Ġenesi 1:11-12). **Li kieku** l-veġitazzjoni kienet differenti, x'ġara minnha? Nargumentaw aħna lix-xemx u l-qamar kienu differenti wkoll minn dawk li għandna issa, illum sewwasew għaliex dawn kienu miġjuba fl-eżistenza fil-ġimgħa tal-ħolqien?

Għandna aħna nargumentaw li Adam u Eva kienu differenti, xorta ta' nies differenti minn dawn fid-dinja tal-lum sempliċiment għaliex huma kienu iffurmati fil-ġimgħa tal-ħolqien? Raġunar bħal dan għandu jinqata' għal kollox illum mill-ġrajjiet tal-ġimgħa tal-ħolqien, u ma joffri ebda spjegazzjoni għat-**tmiem** għal dak kollu li beda dik il-ġimgħa, u ebda spjega għall-**bidu** għal dak li għand-na issa, illum—**wara** l-ġimgħa tal-ħolqien.

5. Il-kelma "*jum*" **qatt** ma hija wżata fil-Bibbja biex tirriferi għall-perjodu twil jew indefinit meta l-kelma jkollha qabilha num-ru definit, per eżempju: Ġenesi 1:5,8,13,23,31,

> "*U Alla semma d-dawl Nhar, u d-dlam semmieh Lejl. U l-għaxija u l-għodu kienu t-tieni jum....U l-għaxija u l-għodu kienu t-tielet jum....U l-għaxija u l-għodu kienu l-*

ħames jum….U Alla ra kulma għamel, u, ara, kien tajjeb wisq. U l-għaxija u l-għodu kienu s-sitt jum."

Issa, ladarba l-kelma **jum** (meta jkollha qbilha numru definit) imkien ma tirriferi għal perjodu ħlief dak ta' jum ta' 24 siegħa jew jum tax-xemx, jien inkun f'dubju kbir li ngħid li Ġenesi kapitlu wieħed huwa **l-uniku** eċċezzjoni għal l-użu ġenerali tal-kliem!

6. **Kieku** l-jiem **kienu** żminijiet twal ġeoloġiċi, allura Adam kien ikun aktar minn 930 sena fil-mewt tiegħu kif aħna nqisu ż-żmien (Ġenesi 1:26-31; 5:5). Billi Adam kien iffurmat fis-sitt jum, u għex matul "*il-lejl*" parti mis-seba' jum, hu allura kieku kellu eluf jew miljuni ta' snin mat-tmiem tas-seba' jum **jekk** il-jiem tal-ġimgħa tal-ħolqien kienu perjodi twal ġeoloġiċi. U, Adam għex ħafna żmien wara dak—madankollu, l-età kollha tiegħu kienet ta' 930 sena. Għalhekk, l-età ta' Adam iġġarraf it-teorija ta' *età ġeoloġika*.

Forsi xi ħadd jgħid, "*Imma, ma tgħidx il-Bibbja, li l-jiem ta' Alla huma elf sena twal?*" It-tweġiba hija, "**Le**, ma tgħidx." Il-ħsieb hu meħud mit-Tieni Pietru 3:8, fejn naqraw li "**jum**" (għall-bnedmin) hu **bħal** ma huma elf sena għal Alla." Imma dan ifisser illi ż-żmien ma jfissirx l-istess għal Alla kif ifisser għall-bniedem. Alla Hu etern, imma l-bniedem iqis iż-żmien. Tassew il-bniedem ma kienx fix-xena qabel is-sitt jum, imma dan kien fuq l-art u kien parti minn kalkolu tad-dinja. L-impossibbli ma jseħħx f'għaxar miljun biljun sena, għalhekk kemm jekk il-jiem tal-ġimgħa tal-ħolqien kienu jiem letterali ta' 24 siegħa **jew** miljun sena, l-evoluzzjoni xorta waħda għadha mhix ippruvata. (ara paġni 89-92.)

It-tieni, ma hemmx konflitt bejn ix-*xjenza vera* u l-Bibbja, f'dak li huma *tassew* jgħallmu. Xjenza vera tgħallem **fatti**, u teoriji **mhumiex** fatti. L-evoluzzjoni hija sewwasew teorija, għalkemm xi wħud jattribwixxuha għax-xjenza u juru x-xjenza ħaġa b'oħra. Denominazzjonaliżmu huwa mill-bniedem, għalkemm xi wħud jistgħu juru ħaġa b'oħra dwar il-Bibbja Mqadd-

sa billi jattribwixxu l-firda reliġjuża għall-Bibbja. Issa, ħalli ninnutaw xi differenzi bejn il-Bibbja u l-evoluzzjoni.

L-ewwel, hemm differenza bejn il-ħallieq. Il-Bibbja tgħallem illi Elohim Alla ħalaq il-ħajja kollha (Ġenesi 1:1,11, 21,25; 2:7). L-evoluzzjoni ssostni li l-ħajja ġiet minn materja *mingħajr l-ebda ħajja*. L-evoluzzjonisti ma jemmnux li l-ħajja kienet teżisti minn dejjem għalkemm din kellu jkollha bidu jew **xi** forma ta' ħolqien. L-evoluzzjoni ssostni li l-ħajja ġiet minn dak li m'għandux ħajja, tagħmel lill-materja ta' mingħajr ħajja il-ħallieq tagħha.

It-tieni, hemm differenza fil-metodi. Il-Bibbja tgħidilna li Alla ġab 'il quddiem il-ħajja *permezz tal-ħolqien*. Alla lissen il-ħajja tal-ħxejjex u ta' l-annimali fl-eżistenza. Naqraw,

> "*U qal Alla: 'Ħalli l-art tnibbet ħdura, ħaxix jagħmel iż-żerriegħa, u siġar tal-frott jagħmlu frott skond ġenshom, b'żergħatu fih, fuq l-art': u hekk kien….U Alla qal: 'Ħalli l-ilmijiet jiżedu bi ħlejjaq ħajjin, u tjur li jittajru fuq l-art fil-beraħ tal-firxa tas-sema'….U Alla qal: 'Ħalli l-art tnissel ħlejjaq ħajjin skond ġenshom, bhejjem, u ħlejjaq li jitkaxkru, dbejjeb ta' l-art skond ġenshom'; u hekk kien*" (Ġenesi 1:11,20,24).

Alla ħalaq lir-raġel u lill-mara mirakolożament, u poġġihom **fuq** kull forma oħra ta' ħajja (Ġenesi 1:26-31). Ir-raġel kien magħmul mit-trab ta' l-art (Ġenesi 2:7; 3:19; Ġob 34:15; Salm 104:29; Ekkleżjażti 3:20; 12:7). Il-mara kienet magħmula **aktar tard** minn kustilja ta' Adam (Ġenesi 2:18-24; 1 Timotju 2:13; 1 Korintin 11:8). L-evoluzzjoni *tassumi* li l-ħajja bdiet b'aċċident jew *b'ċans*, u mbagħad xorta waħda ta' ħajja ipproduċiet xort'oħra ta' ħajja. Xejn fl-Iskrittura Mqaddsa ma jindika li *xorta* waħda ta' ħajja ġabet 'il quddiem xort'oħra ta' ħajja, imma kull waħda kienet **magħmula** "*skond ġensha*" (Ġenesi 1:25). Ukoll, kull waħda **nisslet** "*wara x-xorta tagħha*" (Ġenesi 1:11,12,21,28).

It-tielet, hemm differenza fl-oriġini tal-bniedem. Alla ħalaq "*il-ħajja*" mirakolożament. Hu ħalaq il-ħajja veġitarja u l-ħajja ta' l-annimali distinti minn xulxin. Alla mbagħad ħalaq il-bniedem "*fix-xbieha tiegħu.*"

> "*U Alla qal: 'Ħalli nagħmlu l-bniedem fuq xbihietna, u fuq suritna'….Hekk Alla ħalaq il-bniedem fuq ix-xbieha tiegħu: fuq ix-xbieha t'Alla ħalqu; raġel u mara ħalaqhom*" (Ġenesi 1:26a,27).

Il-ħajja umana tikkonsisti fil-**ġisem** (li kien għall-ewwel iffurmat minn dak li m'għandux ħajja –it-trab ta' l-art) u l-**ispirtu** (li kien mogħti l-ġisem minn Elohim Alla).

> "*U l-Mulej Alla sawwar il-bniedem bit-trab ta' l-art, u nefaħ f'imnifsejh nifs il-ħajja; u l-bniedem sar ruħ ħajja*" (Ġenesi 2:7).

Ġakbu jgħidilna:

> "*Għax bħalma ġisem bla spirtu hu mejjet, hekk il-fidi bla opri hi mejta*" (2:26).

L-annimali jirriproduċu skond ġenshom, u **ma** pproduċewx ħajja umana. L-evoluzzjonisti jemmnu li l-materja evolviet għall-ħajja annimaleska, li mbagħad daret għall-ħajja umana. Huma ma jemmnux li l-bniedem hu distint mill-annimali f'li għandu ruħ eterna minn Alla li dejjem tibqa' teżisti, u lanqas ma huma jistgħu jippruvaw għall-intelliġenza tal-bniedem u l-kuxjenza tiegħu. Din hija r-raġuni għaliex l-ateu ipoġġi valur daqshekk baxx fuq il-ħajja tal-bniedem.

Għalhekk, **ma hemm** l-ebda armonija bejn il-Bibbja u l-evoluzzjoni. It-tagħlim tal-Bibbja u t-teroija falza ta' l-evoluzzjoni huma għal kollox kontra xulxin. Il-Bibbja tgħallem li Elohim Alla Hu l-Ħallieq tal-ħajja kollha, waqt li l-evoluzzjoni żżomm li l-materja tinsab fil-post tal-Ħallieq. Il-Bibbja tgħallem li l-ħajja kienet ikkreata bi tħejjija u ħsieb, b'għan, waqt li l-evoluzzjoni żżomm li l-ħajja bdiet b'aċċident jew b'ċans. Il-Bibbja tgħallem li Alla ħalaq il-ħajja b'miraklu b'kull tip ta'

ħajja tkun distinta u tnissel skond ix-xorta tagħha, waqt li l-evoluzzjoni temmen li l-materja żviluppat f'forom aktar baxxi ta' ħajja li mbagħad evolviet għall-bniedem modern. L-evoluzzjoni hija *teorija* u mhux *verità* tax-xjenza **jew** tal-Bibbja.

Issa, jekk inti taċċetta l-veduta tal-Bibbja li l-Elohim Alla ħalaq il-ħajja kollha *b'miraklu*, u tirriġetta t-teorija falza ta' l-evoluzzjoni li l-materja b'aċċidnet evolviet għall-bniedem modern, ta' min ifaħħrek. Madankollu, int għandek bżonn li tkun konsistenti. Mhuwiex biżżejjed li sempliċiment taċċetta x'tgħid il-Bibbja dwar il-ħajja **fiżika** u tirriġetta duttrini foloz tal-bnedmin, imma għandek **ukoll** taċċetta dak li tgħid il-Kelma ta' Alla, il-Bibbja Mqaddsa, dwar kif tikseb il-ħajja **spiritwali** u tirriġetta duttrini foloz tal-bnedmin dwar dan ukoll.

IT-TUL TAL-JIEM TAL-ĦOLQIEN

Ħalli naraw f'dan l-istudju qasir dwar dak li ħafna jinterpretaw ħażin, jiġifieri t-tul tal-jiem tal-ħolqien. Huma l-ġranet tal-ħolqien sitt (6) ijiem ta' 24 siegħa jew ta' perjodi twal ta' snin? Ħalli nissuġġerixxi xi affarijiet għal konsiderazzjoni ta' min jaqra dwar din il-mistoqsija.

L-ewwelnett, ħalli ngħidu li mhuwiex xi ħaġa mhux tassoltu għal nies li jaħsbu li l-jiem jistgħu jkunu aktar minn 24 siegħa; għaliex il-Bibbja spiss tuża l-kelma "jum" biex tindika perjodu ta' żmien itwal minn 24 siegħa; f'każ partikulari, din saħansitra tirriferi għall-perjodu ta' elf sena. Biss wieħed irid joqgħod attent għat-tifsira reali tagħha.

Fit-Tieni Pietru, kapitlu tlieta, aħna ninnutaw każ ta' kif il-Mulej juża l-kelma "jum" għall-perjodu itwal minn 24 siegħa. L-appostlu Pietru, waqt li qiegħed jitkellem dwar din l-art tagħna u dwar il-wegħda tal-miġja tal-Mulej jgħid dan il-kliem:

> "*Maħbubin, din hi t-tieni ittra li qiegħed niktbilkom, u fit-tnejn qiegħed inqajjem id-dehen sinċier tagħkom b'tifkira. Biex tiftakru fil-kliem imħabbar minn qabel mill-profeti qaddisa, u fil-kmandament tagħna l-appostli,*

li l-ewwelnett, għandkom tkunu tafu, li fl-aħħar jiem jiġu nies kollhom tmaqdir, igħixu skond ix-xewqat ħżiena tagħhom. U jgħidu: Fejn hi l-wegħda tal-miġja tiegħu? Għax mindu mietu missirijietna, kollox għadu kif kien fil-bidu tal-ħolqien" (1-4).

Ħalli nieqfu eżatt hawn u ninnutaw x'inhu jgħid Pietru. Pietru qiegħed jgħid li sewwasew qabel il-miġja tal-Mulej, iqumu nies li jwaqqgħu għaż-żufjett kollox u li jgħidu, "Intom nies, taħsbu li Ġesù se jiġi? Għalfejn, intom boloh. L-affarijiet ilhom sejrin saħansitra mill-bidu tal-ħolqien mingħajr bidla waħda. Xi jġagħalkom taħsbu li se jkun hemm xi interpreta-zzjonijiet issa?" Innota x'jgħid Pietru fil-versi ħamsa u sitta:

"*Dan huma ma jafux, għax hekk iridu, li bil-kelma ta' Alla ilhom hemm is-smewwiet, u li l-art qamet minn ġo l-ilma, u fl-ilma. Li bih-om id-dinja ta' dak iż-żmien, imgħarrqa bl-ilma, inqerdet:*"

Dak il-kliem li nsibu fil-vers ħamsa ma jirriferix għad-dilluvju imma għall-bidu ta' Ġenesi 1:6.

"*Imma s-smewwiet u l-art ta' issa huma mer-fugħin bl-istess kelma, u miżmuma għan-nar għal jum il-ħaqq u t-telfien tan-nies ħżiena*" (vers 7).

Mela, dak li l-appostlu ispirat qiegħed jgħid huwa, illi n-nies huma njoranti. Sewwasew kif Alla kien seħet id-dinja dar-ba ċertament sejjer jerġa' jisħetha. Il-ġudizzju ġej 'il quddiem.

"*Imma ħaġa waħda, maħbubin, għandkom iżżommu f'moħħkom, li jum wieħed quddiem il-Mulej, hu daqs elf sena, u elf sena daqs jum wieħed*" (vers 8).

In-nies jaqraw din is-silta ta' l-Iskrittura u jgħidu, "Hawn l-Iskrittura tgħid li jum huwa daqs elf sena. Mela qed tara, il-

ħolqien fil-fatt ħa eluf ta' snin." Tajjeb, il-problema li tassumi fatt bħal dan hija n-nuqqas li tiftakar illi l-kelma "jum" fil-Bibbja mhux dejjem għandha l-istess tifsira. Din tista' tkun ġurnata ordinarja ta' 24 siegħa; tista' tkun ġurnata jew jum—bħal dak li Pietru qiegħed jitkellem dwaru—ta' elf sena; jista' jkun jum ta' tul mingħajr qies. Bħala eżempju, aħna nitkellmu dwar il-Jum tal-Grazzja li fih qegħdin ngħixu. Il-Jum tal-Grazzja diġa' ilu kważi elfejn sena, u aħna ma nafux kemm se jdum aktar. Mela jkun sewwa li aħna dejjem inkunu nafu x'ġurnata hi f'moħħ il-kittieb meta nkunu qegħdin nikkunsidraw xi ċertu pass ta' l-Iskrittura.

Mela aħna nistaqsu lilna nfusna, "*X'jum kien f'moħħ Mosè meta kien qiegħed jikteb l-istorja tal-ħolqien?*" Hemm żewġ toroq li fihom nistgħu nsibu t-tweġiba: Waħda minnhom hija l-istqarrija sempliċi fil-vers ħamsa ta' Ġenesi kapitlu wieħed:

> "*U Alla semma d-dawl Nhar, u d-dlam semmieh Lejl. U l-għaxija u l-għodu kienu l-ewwel jum.*"

Dan jindika eżattament dak li jgħid: Kien hemm għaxija u kien hemm għodu. Imma xi ħadd jgħid, "*Ukoll hekk, dan jista' jkun li qiegħed jitkellem dwar il-bidu tal-jum u t-tmiem tal-jum. Xi provi aktar hemm li dawn kienu jiem ta' 24 siegħa?*" Tajjeb wisq. Jiena dejjem emmint li l-Ispirtu s-Santu Hu l-aħjar kummentatur fuq il-Kelma ta' Alla. Ħalli nagħtu ħarsa lejn Eżodu 20, fejn għandna mniżżel il-ġrajja ta' l-Għaxar Kmandamenti u ninnutaw vers tmienja:

> "*Ftakar f'jum is-Sibt, biex tqaddsu. Sitt ijiem taħdem, u tagħmel ix-xogħol tiegħek kollu: Imma s-seba' jum hu Sibt il-Mulej, Alla tiegħek: fih la tagħmel ebda xogħol: la int, la ibnek, la bintek, la l-qaddej tiegħek, la l-bhejjem tiegħek, u la l-għarib li jgħammar 'il ġewwa minn bwiebek. Għax f'sitt ijiem il-Mulej għamel is-sema u l-art, il-baħar, u*

kulma hemm fihom, u strieħ fis-seba' jum: għalhekk bierek il-Mulej jum is-Sibt, u qaddsu."

Ma jista' jkun hemm assolutament ebda mistoqsija li l-jiem imsemmija f'Eżodu mhumiex jiem ta' 24 siegħa. Bħala eżempju, ħadd ma jista' jgħid li l-jum tas-Sibt hu aktar minn 24 siegħa. Ħadd ma jista' jgħid li dan hu perjodu ta' elf sena. Bħala nkoraġġiment lil-Lhud biex josservaw il-Jum tas-Sibt, l-Ispirtu s-Santu ta' Alla qal, "*Dan ħa sitt ijiem ta' 24 siegħa biex ħalaq id-dinja u l-Mulej strieħ fis-seba' jum ta' 24 siegħa.*"

Dan għandu jiddeċiedi u jqiegħed f'postha kull kwistjoni l-fuq minn kull dubju li l-ħolqien tad-dinja, ma kienx perjodu ta' żmien mingħajr limitu; li l-ħolqien tad-dinja, ma kienx perjodu ta' 6,000 sena; dan kien perjodu ta' sitt ijiem ta' 24 siegħa l-waħda. Jiena naħseb li dwar dan m'għandu jkun hemm ebda dubju (Ġenesi 1:1-31; Numri 3).

Adam, l-ewwel bniedem, kien maħluq *fis-sitt jum*, għex f'Għeden matul *is-seba' jum*, u f'porzjon *mit-tmien jum*. Jekk dawn il-jiem kienu perjodi ġeoloġiċi ta' *miljuni* ta' snin fit-tul, aħna għandna s-sitwazzjoni interessanti ta' Adam li kien għex *porzjon* ta' żmien, epoka *waħda*, u għal ġo epoka kollha *oħra*, u għal ġo parti tat-tielet epoka, f'dan il-każ huwa jkollu ħafna miljuni ta' snin bħala età, meta finalment miet! Ċertament li veduta bħal din hija assurda.